

TRE ÅR AV BILDBERÄTTANDE

Läsrörelsens stora satsning **BILDBERÄTTANDE & konsten att läsa bilder** presenteras nu med idéskrift, 19 nyproducerade filmer, länk till debattartikel i DN och en forskningsbaserad utvärdering av projektet. Material som kan ligga till grund för pedagogers och studenters fortbildning – och för att väcka allmänt intresse för tolkningen av bilder. En förmåga som är avgörande för demokratin. Allt finns på Läsrörelsens hemsida från tisdag 11 maj.

Under tre år – från hösten 2018 på Bokmässan fram till våren 2021 – arbetade Läsrörelsen med den rikstäckande satsningen BILDBERÄTTANDE & konsten att läsa bilder, och då ur ett pedagogiskt, analytiskt och konstnärligt perspektiv. Ett projekt som kom till med stöd av Svenska Postkodstiftelsen. Heldagskonferenser/fortbildningsdagar arrangerades i samarbete med museer och konsthallar i Sundsvall, Umeå, Karlstad, Norrköping, Stockholm och Lund. En sjunde bildkonferens i Borås fick ställas in på grund av Coronapandemin. Konferenser som omfattat allt från grottmålningar till dataspel. 45 forskare, experter, konstnärer, fotografer, filmare och bilderboksskapare medverkade.

En idéskrift togs fram som kan ses dels som ett studiematerial i sig, och dels kopplas till det omfattande filmmaterialet. [Bifogas.](#)

Kulturskolor på orterna gjorde specialsatsningar med eget bildskapande för barn och unga, från 10 år och uppåt.

Filmvisningar av Peter Jacksons film *They Shall Not Grow Old*, i samarbete med Folkets Hus & Parker och med filmpedagogerna på Zita Folkets Bio, genomfördes under rubriken *Film & samtal om bildberättande*, för gymnasister på eftermiddagar och för allmänhet på kvällar.

Den huvudsakliga målgruppen för projektet var pedagoger i alla stadier – från förskola till högskola.

- *Responsen från deltagarna har varit fantastisk. Kunskap och kompetens när det gäller bilden är ytterst en demokratifråga. Bilder blir allt viktigare i vår kommunikation med varandra och i makthavares politiska budskap. Bilderna är så självklara i våra liv att vi knappt tänker på dem, säger Elisabet Reslegård, Läsrörelsens ordförande och idégivare till projektet BILDBERÄTTANDE & konsten att läsa bilder.*

Åtta timmar film har producerats av filmaren Farid Mädjé som täcker in hela projektet från grottmålningar till dataspel. Filmerna finns på Läsrörelsens hemsida (kopplat till YouTube) med möjlighet till fortbildning för pedagoger, studenter och andra:

- **Hela konferensen i Stockholm** uppdelad i nio separata, numrerade filmer – så att det både går att följa hela konferensen och gå in direkt på specifika delar. Konferensprogrammet finns bifogat.
- **Gianni Versace Retrospective och Body Beautiful.** Eva Blomqvist, intendent på Textilmuseet i Borås, presenterade de bägge utställningarna. Mode- och tidningstecknaren Stina Wirsén följde och kommenterade visningen. Visningen skulle ha ingått i bildkonferensen i Borås 30 mars 2020, men på grund av Coronapandemin ställdes den in. Sommaren 2020 gjordes denna film.
- **7 kulturskolor: Digital Ungdomssalong.** En utställning med verk av elever i åldern 10 till 19 år planerades till Kulturfestivalen i Stockholm av de sju kulturskolor som medverkade i projektet. I Coronans tid filmades Ungdomssalongen istället av kulturskolorna, med digital vernissage.

Separata filmer med de delar som inte fanns med i Stockholms-konferensen:

- **Carl Johan De Geer** (om hans totala bildskapande i olika former)
- **Stina Wirsén** (tecknare, illustratör och barnboksskapare)
- **Jan Apel** (professor i arkeologi om den första avbildande konsten, bland annat 30 000 år gamla grottmålningar)
- **Johan Unenge** (tecknare om seriers betydelse förr och nu)
- **Elin Ivre** (modedesigner om den svarta folkdräkt hon skapat)
- **Paul Hansen** (tre nedslag i hans fotojournalistiska arbete)
- **Kalle Boman** (filmprofessor om propaganda och film)

En nittonde film tillkommer när Coronan har mist sitt grepp: **Pia Bengtsson Melin** från Historiska museet och **Anna Håkansson** från Svenska Filminstitutet (om Albertus Pictor och hans inverkan på Ingmar Bergmans film *Det sjunde inseglet*.)

En forskningsbaserad utvärdering/följeforskning av Annika Hellman, lektor i bild vid Malmö universitet, finns på Läsrörelsens hemsida.

- *I det snabba bildflöde som det moderna medielandskapet erbjuder så är förmågan att läsa och tolka visuell information av yttersta vikt. Postkodstiftelsens stöd till Läsrörelsen innebär på sikt att medborgarnas förmåga att orientera sig i samtiden stärks vilket kan vara avgörande för den enskilde individen – och på en samhällsnivå mycket viktigt, säger Marie Dahllöf, generalsekreterare på Svenska Postkodstiftelsen.*

En debattartikel publicerades på DN Debatt den 2 april med rubriken "Avgörande för demokratin att förmågan att tolka bilder stärks" som undertecknades av 31 forskare, museichefer, konstnärer, fackliga företrädare med flera. Den avslutades med en uppmaning till riksdagen att: Sverige behöver ett bildens bildningslyft! Länk till debattartikeln finns på Läsrörelsens hemsida.

För mer information:

Frida Ekelin, koordinator Läsrörelsen
076-221 44 66, frida.ekelin@lasrorelsen.nu

Elisabet Reslegård, ordförande och projektledare Läsrörelsen
070-625 81 74, reslegard@yahoo.se

Sakkunniga i projektet BILDBERÄTTANDE & konsten att läsa bilder:

Tarja Karlsson Häikiö, professor i visuell och materiell kultur med inriktning mot bild vid HDK i Göteborg

Susanna Ekström, litteraturpedagog och f.d. universitetsadjunkt

Stina Wirsén, illustratör och författare

Johan Unenge, illustratör, författare och Sveriges förste Läsambassadör

Håkan Sandh, tidigare chef Kulturskolerådet

Kommunikationsbyrå: C/O Törngrens

Om Läsrörelsen

Den ideella föreningen Läsrörelsen startade år 2000 med en landsomfattande kampanj och tog mottot "Ge dina barn ett språk". Föreningen har under åren arbetat med många metoder och modeller kring att berätta, läsa, skriva, lära och leka. Bland Läsrörelsens projekt märks Berättelser som förändrar med stora läsecirklar i 200 högstadie- och gymnasieskolor från Ystad till Kiruna, BERÄTTA, LEKA, LÄSA ett nära samarbete med förskolor och bibliotek om närläsning av bilderböcker med barn i åldern 1-3 år i 29 kommuner i tre län, Bok Happy Meal i samarbete med McDonald's med 127 barn- och bilderböcker i en total upplaga av 22,9 miljoner böcker under åren 2001-2019 och LÄSLOV vecka 44, ett brett läsfrämjande samarbete sedan 2015 med elevorganisationer, bokförlag, bibliotek, bokhandel, idrottsföreningar, fackliga organisationer, kulturinstitutioner och företag. 2020 fyllde Läsrörelsen 20 år med LÄS! LÄS! LÄS! – ett av tre huvudteman på Bokmässan. Ett tema som återuppstår under Bokmässan Play 2021. Skriften *VÅRA TJUGO FÖRSTA LÄSÅR. Läsrörelsen 2000-2020*, [bifogas](http://www.lasrorelsen.nu). www.lasrorelsen.nu